

Sygn. akt *XVII AmE 373/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Małgorzata Perdion-Kalicka</i>
------------------	---------------------------------------

po rozpoznaniu 4 czerwca 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 8 sierpnia 2018 r.

Nr (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Sygn. akt *XVII AmE 373/18*

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 sierpnia 2018 r., znak: (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając w oparciu o przepisy art. 56 ust. 1 pkt 12b i art. 56 ust.2, art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 43d ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: p.e.) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B.* orzekł, że:

1. przedsiębiorca (...) *Sp. z o.o.* nie przekazał w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (dalej: sprawozdanie) za miesiąc lipiec 2017 r.
2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył przedsiębiorcy (...) *Sp. z o.o.* karę pieniężną w kwocie 10 000 zł.
(decyzja, k. 5-9).

(...) *Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B.* wniosła odwołanie od powyższej decyzji, zarzucając jej naruszenie:

1. art. 3 pkt 12c w zw. z art. 32c ust. 1 p.e. poprzez błędne stwierdzenie, że sam fakt wpisania do Rejestru Podmiotów Przywożących przesądza o statusie podmiotu przywożącego, podczas gdy z legalnej definicji podmiotu przywożącego wynika, że status ten uzależniony jest od faktycznej działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych;
2. art. 43d ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 12c p.e. poprzez błędne stwierdzenie, że spółka była zobowiązana do przekazywania Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, podczas gdy w omawianym okresie spółka nie dokonywała przywozu paliw ciekłych, a zatem nie była podmiotem przywożącym, na który nałożony jest przedmiotowy obowiązek;
3. art. 56 ust. 2 pkt 12b w zw. z art. 43d ust. 1 p.e. poprzez niesłuszne nałożenie na spółkę kary;
4. art. 189f § 1 pkt 1, § 2 i § 3 kpa w zw. z art. 30 ust. 1 p.e. poprzez nieuzasadnione odstępianie od ich zastosowania, tj. poprzez odmowę odstąpienia od wymierzenia kary w niniejszej sprawie i poprzestanie na pouczeniu strony w sytuacji, kiedy ze względu na brak realizowania przez spółkę przywozu, a więc brak zagrożenia bezpieczeństwa krajowego rynku paliw – waga naruszenia przepisów przez spółkę powinna zostać oceniona jako znikoma;
5. art. 8 § 1 kpa w zw. z art. 30 ust. 1 p.e. poprzez wydanie rozstrzygnięcia rażąco niesprawiedliwego, krzywdzącego i nieproporcjonalnego do wagi ewentualnego uchybienia oraz pomijającego fakt braku jakiegokolwiek uszczerbku po stronie Skarbu Państwa, a więc wydanie rozstrzygnięcia sprzecznego z zasadą pogłębiania zaufania obywateli do działań organów.

W konsekwencji powód wnosił o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od wymierzania spółce kary, oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i wstrzymanie wykonania decyzji.

(odwołanie, k. 10-13).

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania administracyjnego i zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 28-31v).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie pod numerem: (...). Przedmiotem działalności Spółki są między innymi transport drogowy towarów oraz sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych. (odpis pełny z KRS, k. 17-23v).

Spółka (...) Sp. z o.o. została wpisana na swój wniosek do rejestru podmiotów przywożących decyzją Prezesa URE z 24 stycznia 2017 r., pod numerem (...). Przedsiębiorca nie złożył sprawozdania, o jakim mowa w art. 43d ust 1 p.e., o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r. (okoliczność bezsporna).

Spółka została na swój wniosek wykreślona z rejestru podmiotów przywożących decyzją Prezesa URE z 16 października 2017r. We wniosku o wykreślenie spółka jako przyczynę wykreślenia podała brak statusu podmiotu przywożącego (okoliczność bezsporna przytoczona w piśmie powoda z 13 kwietnia 2018r, oraz w odwołaniu, której pozwany nie kwestionowało

W związku z niezłożeniem przez spółkę (...) sprawozdania za lipiec 2017r Prezes URE wszczął z urzędu postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy. Jednocześnie Prezes URE wezwał spółkę do przedstawienia sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, wraz z wyjaśnieniem przyczyn jego niezłożenia w terminie oraz ewentualnymi wnioskami dowodowymi w sprawie, a także przedstawienia kopii wszelkich dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową przedsiębiorstwa, w tym dokumentów dotyczących: osiągniętych przychodów i dochodów (bilans + rachunek zysków i strat za rok 2016), przychodów i dochodów z działalności koncesjonowanej w zakresie magazynowania paliw ciekłych w roku 2016, oświadczenia o osiągniętych w 2016 r. przychodach i dochodach z działalności gospodarczej ogółem oraz z działalności koncesjonowanej w zakresie magazynowania paliw ciekłych. (zawiadomienie o wszczęciu z 26 września 2017 r., k. 1-1v akt adm.).

Wezwaniem z 30 marca 2018 r. Prezes URE ponowił swoje żądanie wobec niedostarczenia przez powoda wskazanych w pierwszym wezwaniu dokumentów. (wezwanie z 30 marca 2018 r., k. 3-4 akt adm.).

W odpowiedzi na wezwanie powodowa spółka wskazała, że przywóz paliw ciekłych nigdy nie był przedmiotem działalności spółki. Spółka świadczy usługi transportowe na rzecz podmiotów posiadających koncesję paliwowe (...) oraz (...). Spółka (...) Sp. z o.o. wystąpiła z wnioskiem o wpisanie jej do Rejestru Podmiotów Przywożących prowadzonego przez Prezesa URE jedynie z ostrożności wynikającej z ówczesnych trudności interpretacyjnych pojęcia podmiotu przywożącego (art. 3 pkt 12c p.e.) oraz samego przywozu (art. 3 pkt 12d p.e.). Powód twierdził, iż spółka nie miała statusu podmiotu przywożącego, a więc nie była zobowiązana do składania żądanych sprawozdań. Ponadto w ocenie spółki, Prezes URE powinien odstąpić od wymierzenia jej kary, gdyż powstałe naruszenie jest znikomej wagi. (pismo powoda z 13 kwietnia 2018 r., k. 5-10 akt adm.).

Zaskarżoną w sprawie niniejszej decyzją z 8 sierpnia 2018 r., Prezes URE wymierzył (...) Sp. z o.o. karę pieniężną w kwocie 10 000 zł za nieprzekazanie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r. (decyzja, k. 5-9).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd także nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności. W szczególności powód nie kwestionował faktu, że nie przekazał Prezesowi URE sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r.

Sąd zważył, co następuje:

Zaskarżona decyzja odpowiada prawu, a podniesione przez powoda w odwołaniu zarzuty nie mogą skutkować jej uchyleniem, ani odstąpieniem od wymierzenia kary.

Zgodnie z art. 43d ust. 1 p.e. przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

W myśl art. 56 ust. 1 pkt 12b p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d. Wysokość tej kary, zgodnie z art. 56 ust. 2h pkt 4 p.e., wynosi 10.000 zł.

Podmiotem przywożącym, w myśl definicji zawartej w art. 3 pkt 12c p.e. jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonyje przywozu paliw ciekłych, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych:

a) w ramach wykonywania działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą wymagającej uzyskania koncesji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4, lub

b) przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 43 i 60). Natomiast przywóz paliw ciekłych, to zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 3 pkt 12d p.e. sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu.

Podmiot przywozący może dokonywać przywozu paliw ciekłych po wpisaniu do rejestru podmiotów przywożących. Wpisu do tego rejestru dokonuje na wniosek podmiotu przywożącego Prezes URE w drodze decyzji (art. 32c p.e.).

W prowadzonym w postaci elektronicznej przez Prezesa URE jawnym rejestrze podmiotów przywożących umieszcza się takie informacje jak:

- oznaczenie podmiotu przywożącego;
- rodzaje paliw ciekłych będące przedmiotem przywozu;
- rodzaje i lokalizację infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez podmiot przywożący;
- przeznaczenie przywożonego paliwa ciekłego;
- planowana data rozpoczęcia działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych (art. 32a p.e.).

Zmiana wpisu lub wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących następuje na wniosek podmiotu przywożącego lub z urzędu (art. 32d p.e.). Przy czym Prezes URE z urzędu, w drodze decyzji, wykreśla z rejestru podmiot przywożący, który w okresie kolejnych 6 miesięcy nie dokonał przywozu paliw ciekłych lub zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 32b.

Na podstawie prowadzonego rejestru podmiotów przywożących, Prezes URE przekazuje w formie elektronicznej, co najmniej raz na kwartał, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, ministrowi właściwemu do spraw energii, Komendantowi Głównemu Policji, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego, Dyrektorowi Generalnemu Transportowego Dozoru Technicznego, Prezesowi Głównego Urzędu Miar, Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, aktualny wykaz podmiotów przywożących zawierający oznaczenie podmiotów przywożących oraz informacje o rodzajach, przeznaczeniu przywożonego paliwa ciekłego, a także rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez ten podmiot (art. 32d ust 4 p.e.).

W świetle powołanych wyżej przepisów prawa, ustalony w sprawie stan faktyczny, pozwala zdaniem Sądu jednoznacznie stwierdzić, że po stronie spółki (...) istniał obowiązek sprawozdawczy, o jakim mowa w art. 43d ust. 1 p.e.

Obowiązek ten ciąży na przedsiębiorcach, którzy zostali wpisani do rejestru podmiotów przywożących i jest niezależny od ilości paliw przywiezionych przez przedsiębiorcę. Konkluzja taka jest oczywista, jeśli weźmie się pod uwagę fakt, że dokonanie wpisu przedsiębiorcy w rejestrze podmiotów przywożących jest logiczną konsekwencją faktu, że podmiot ten został do rejestru wpisany na skutek własnego działania, z uwagi na deklarację, że zamierza dokonywać przywozu paliwa (złożył wniosek o wpis w rejestrze, w którym określił: rodzaj paliw ciekłych będących przedmiotem przywozu, rodzaj i lokalizację wykorzystywanej infrastruktury, przeznaczenie przywożonego paliwa, a także planowaną datę rozpoczęcia działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych; zakres wniosku o wpis o rejestrze zgodnie z treścią art. 32c ust 2 w zw z art. 32a ust 4 p.e.). W rejestrze może więc znaleźć się tylko taki przedsiębiorca, który deklaruje dokonywanie przywozu paliwa. Przy czym oczywiste jest, że przedsiębiorca nie może dokonywać przywozu bez uzyskania wpisu w rejestrze.

Zatem niezależnie od tego, jakimi pobudkami kierował się przedsiębiorca składając wniosek o wpis do rejestru, czy były to wątpliwości dotyczące interpretacji przepisów ustawy prawo energetyczne, w szczególności rozumienia pojęcia przywozu paliw i podmiotu przywożącego, czy też było to spowodowane faktyczną wolą dokonywania w niedalekiej przyszłości przywozu paliwa, o jakim mowa w art. 3 pkt 12d p.e., dokonanie wpisu w rejestrze jest jednoznaczne z uzyskaniem statusu podmiotu przywożącego, który uprawnia przedsiębiorcę do dokonywania przewozu paliw.

Konsekwencją zaś wpisania do rejestru podmiotów przywożących jest obowiązek sprawozdawczy wynikający z art. 43d ust 1 p.e. Obowiązek ten istnieje nawet wówczas jeśli przedsiębiorca w danym okresie sprawozdawczym (w danym miesiącu) nie dokonał żadnego przywozu paliwa. Fakt niedokonania przywozu w danym okresie sprawozdawczym ma bowiem również istotną wartość informacyjną dla regulatora rynku energetycznego i może podlegać takiej samej weryfikacji jak przywóz paliwa w wielkości większej niż 0. O tym, że podmiotem przywożącym może być także taki przedsiębiorca, który w danym okresie nie dokonuje przywozu paliw, świadczy także treść przepisów o wykreśleniu z rejestru, z których wynika, że dopiero upływ okresu 6 kolejnych miesięcy, w których nie jest dokonywany przywóz paliwa, uzasadnia wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru.

Reasumując, wbrew twierdzeniom powoda, obowiązek sprawozdawczy przedsiębiorcy, który został wpisany do rejestru podmiotów przywożących, wynikający z art. 43d ust. 1 p.e., dotyczy także tego podmiotu, który w danym okresie sprawozdawczym nie dokonał żadnych faktycznych czynności dotyczących obrotu paliwami ciekłymi, o jakich mowa w tym przepisie. Obowiązku przedstawiania miesięcznych sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu podlega nie tylko ten przedsiębiorca, który w danym miesiącu dokonał przywozu, ale także ten który został wpisany do rejestru podmiotów przywożących, ale faktycznie czynności takich w danym miesiącu nie dokonał.

W konsekwencji, niezłożenie przez powoda sprawozdania, o jakim mowa w art. 43d ust 1 p.e., stanowiło podstawę do zastosowania przez organ regulacyjny normy art. 56 ust 1 pkt 49 p.e. i nałożenia na powoda kary, o jakiej mowa w tym przepisie.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż odpowiedzialność, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 49 p.e., ma charakter odpowiedzialności obiektywnej, co oznacza, że jest niezależna od subiektywnego elementu, jakim jest wina przedsiębiorcy. Dla możliwości zastosowania sankcji pieniężnej, o której mowa w przepisach prawa energetycznego, istotne jest zatem jedynie istnienie obowiązku prawnego zabezpieczonego sankcją pieniężną oraz stwierdzenie samego faktu jego naruszenia przez podmiot zobowiązany. Samo naruszenie normy sankcjonowanej uzasadnia natomiast postawienie zarzutu niezachowania należytej ostrożności wymaganej w stosunkach danego rodzaju (por. wyrok SN z 1 czerwca 2010 r., III SK 5/10; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 stycznia 2006 r., sygn. akt SK 52/04; Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego -A nr 2006/1/6). Charakterystyczne dla tego typu odpowiedzialności jest jej „oderwane od konieczności stwierdzenia winy i innych okoliczności sprawy, wystarczy jedynie ustalenie samego faktu naruszenia prawa lub wymogów decyzji administracyjnej” (TK sygn. P 64/07). Przypisanie odpowiedzialności sprowadza się zatem do ustalenia, czy określone zdarzenie wyczerpuje znamiona ustawowe i pozostaje w związku przyczynowym z zachowaniem konkretnego podmiotu.

W tych okolicznościach, w sytuacji gdy wysokość kary została ustalona przez ustawodawcę w art. 56 ust 2h pkt 4 p.e. w wysokości nominalnej 10.000 zł, uzasadnione było nałożenie na powoda kary właśnie w tej wysokości. Powód nie wskazywał, aby kara w tej wysokości nie uwzględniała jego możliwości finansowych, a zważywszy na fakt, że powód pomimo wezwania przez Prezesa URE nie przedstawił dowodów na okoliczność uzyskiwanych przychodów i ogólnej sytuacji finansowej, to zasadne było przyjęcie, że kara ta mieści się w granicach ustawowych, ale także, że odpowiada możliwościom finansowym powoda.

Odnośnie zarzutu odwołania, wskazującego na wydanie przez Prezesa URE rozstrzygnięcia rażąco niesprawiedliwego, krzywdzącego i nieproporcjonalnego do wagi ewentualnego uchybienia wskazać należy, iż wysokość kary za niewykonanie obowiązku przedstawienia sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i

wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu została ściśle określona w ustawie, co wyklucza możliwość jej miarkowania.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że celem kary administracyjnej jest nie tylko przymuszenie do właściwego zachowania, zgodnego z wymogami prawa, ale także prewencja ogólna i szczególna, a więc zapobieżenie w przyszłości podobnym naruszeniom prawa, zarówno przez ukaranego przedsiębiorcę, jak i inne podmioty, na których ciążyą tożsame obowiązki.

Odnosząc się do zarzutu powoda dotyczącego nieodstąpienia przez Prezesa URE od nałożenia kary, to Sąd uznał go również za nieuzasadniony.

Po pierwsze, podstawą prawną do odstąpienia od nałożenia kary mógł być tylko przepis art. 56 ust 6a p.e., a nie przepis art. 189f kpa, jak twierdził powód. Przepisy działu IVa kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące administracyjnych kar pieniężnych, znajdują zastosowanie do administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych na podstawie przepisów szczególnych, o ile w tych przepisach odrębnych, kwestie unormowane w dziale IVa kpa nie są uregulowane odmiennie. Jak stanowi bowiem przepis art. 189a § 2 pkt 2 kpa, w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia – przepisów niniejszego działu w tym zakresie nie stosuje się.

W sprawie niniejszej, powołany przez powoda przepis kodeksu postępowania administracyjnego, nie mógł zatem znaleźć zastosowania, gdyż ustawa prawo energetyczne zawiera samodzielną regulację dotyczącą odstąpienia od nałożenia kary. W myśl przepisu art. 56 ust 6a p.e. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Dokonując oceny stanu faktycznego sprawy, w świetle treści art. 56 ust 6a p.e., Sąd doszedł do przekonania, że nie zostały spełnione przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary.

Ustawa prawo energetyczne nie sprecyzowała w jaki sposób należy oceniać stopień szkodliwości czynu, jednak uczyniło to orzecznictwo sądowe. I tak Sąd Najwyższy w wyroku z 15 października 2014 r., w sprawie III SK 47/13 uznał, że przy ocenie szkodliwości zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a prawa energetycznego instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w art. 56 prawa energetycznego.

Konieczne jest więc odwołanie się do art. 115 § 2 kodeksu karnego, który zawiera zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu i który nakazuje przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu brać pod uwagę:

- 1) rodzaj i charakter naruszonego dobra,
- 2) rozmiary wyrządzonej szkody,
- 3) sposób i okoliczności popełnienia czynu,
- 4) wagę naruszonych obowiązków,
- 5) postać zamiaru,
- 6) motywację sprawcy,
- 7) rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Jak ocenił Sąd Najwyższy w powołanym wyżej orzeczeniu „o stopniu społecznej szkodliwości mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10), przy czym podstawowe znaczenie dla określenia stopnia szkodliwości czynu mają rodzaj i charakter naruszonego dobra

chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10). [...] Nie uwzględnia się więc okoliczności, które pojawiły się po popełnieniu czynu, ponieważ nie mieszczą się one w regulacji art. 115 § 2 KK.”

Analizując zasadnicze kryterium oceny stopnia szkodliwości czynu powoda, jakim jest rodzaj naruszonego dobra należy stwierdzić, że dobrem tym jest w istocie możliwość realizowania przez Prezesa URE zadań nałożonych przez ustawodawcę.

W tej kwestii, Sąd podziela pogląd pozwanego Prezesa URE, iż obowiązek sprawozdawczy z art. 43d ust. 1 p.e. nie służy jedynie przygotowaniu raportu kwartalnego przez Prezesa URE, o którym mowa w art. 43d ust. 4 p.e. Obowiązek ten służy nadzorowi i kontroli rynku paliw, a także kontroli naruszeń warunków prowadzenia działalności gospodarczej w dziedzinie paliw ciekłych, informowaniu o funkcjonowaniu przedsiębiorców na rynku paliw ciekłych, badaniu zgodności prowadzonej działalności z uprawnieniami wynikającymi z posiadanej przez przedsiębiorcę koncesji lub wpisu do rejestru podmiotów przywożących, czy również badaniu istnienia podstaw do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 57g p.e.

Uwzględniając powyższe, nie można stwierdzić, że ze względu na rodzaj i charakter naruszonego dobra chronionego prawem, stopień szkodliwości czynu powoda był znikomy. Wszak niewykonanie przez powoda obowiązku sprawozdawczego pozbawiło regulatora rynku energetycznego, istotnych z pkt widzenia jego funkcji nadzorczych i kontrolnych, możliwości działania w tym zakresie.

Co się zaś tyczy zamiaru i motywacji sprawcy, który należy oceniać w kontekście szkodliwości czynu, to należy zwrócić uwagę na okoliczność, że zaniechanie powoda związane było z wykonywaną przez niego działalnością gospodarczą. Powód będąc profesjonalistą w obrocie gospodarczym podjął samodzielną decyzję i ubiegał się o wpis do rejestru podmiotów przywożących. Nawet więc jeśli decyzja ta podyktowana była wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi treści przepisów prawa energetycznego, to jednak to powód a nie ktoś inny zadecydował, że dokona jednak wpisu w rzeczonym rejestrze. Ta decyzja obciąża tylko powoda i związana jest z ryzykiem prowadzenia każdej działalności gospodarczej. Jeśli więc powód zdecydował się na wpis w rejestrze, to musiał się liczyć z wszelkimi konsekwencjami takiego wpisu, w tym z koniecznością składania sprawozdań, o jakich mowa w art. 43d ust 1 p.e., które są skorelowane z wpisem do rejestru. Zatem, o ile można przyjąć, że zaniechanie powoda nie było działaniem celowym, to jednak należy mu przypisać zawinione działanie co najmniej w postaci niedbalstwa, za które przedsiębiorca musi ponosić odpowiedzialność.

Nadto nie można uznać, że powód spełnił drugą przesłankę warunkującą odstąpienie od nałożenia kary, jaką jest zrealizowanie obowiązku wynikającego z art. 43d ust. 1 p.e.

Po pierwsze powód, nawet po upływie terminu do złożenia sprawozdania, nie przedłożył go organowi. Po wtóre, nawet ewentualne wykonanie przedmiotowego obowiązku w późniejszym terminie nie stanowiłoby zaprzestania naruszenia prawa, za które wymierzona została niniejsza kara.

Na marginesie dodać należy, iż art. 56 ust. 6a p.e. ma charakter fakultatywny, zatem odstąpienie od wymierzenia kary nie tylko zależy od spełnienia przesłanki o charakterze ocennym, w postaci znikomej szkodliwości czynu, ale zależy od uznania organu, które wszakże nie może być dowolne i wynikać musi z merytorycznych przesłanek, ale z pewnością nie stanowi ono obowiązku organu do zastosowania powołanej regulacji w każdych warunkach (podobnie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 24 sierpnia 2012 roku, sygn. akt VI ACA 389/12).

W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela także stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, że „art. 56 ust. 6a p.e. należy interpretować z uwzględnieniem zasady sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych, a także zasady równowagi i podziału władzy. W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym składzie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dysponuje więc pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od

tej kary. [...]Organ regulacyjny, z uwagi na posiadaną wyspecjalizowaną kadre, unikalną pamięć instytucjonalną oraz bezpośrednią styczność z realiami rynkowymi, jest co do zasady lepiej przygotowany niż sędzia do oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu przedsiębiorcy z punktu widzenia standardów obowiązujących na rynku regulowanym. Interpretacja przepisów prawnych należy do istoty władzy wykonawczej, która jak wskazuje sama jej nazwa, odpowiada za egzekwowanie prawa. Jeżeli określony sposób interpretacji przepisu ma racjonalne uzasadnienie i jest ugruntowany w praktyce organu, sąd nie powinien zastępować go własną interpretacją. Interwencja sądu w treść decyzji organu regulacyjnego powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności: opiera się na arbitralnych przesłankach, zawiera zdawkowe i ogólnikowe uzasadnienie, odwołuje się do nieudowodnionych informacji.” (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, legalis nr 2294222).

Mając na uwadze powyższe, Sąd podzielił pogląd organu, że w sprawie nie zachodziły podstawy do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, zaś argumentacja organu dotycząca szkodliwości czynu została w sposób dogłębny i wnikliwy przedstawiona przez organ w uzasadnieniu decyzji (rozstrzygnięcie w tym przedmiocie nie nosiło znamion dowolności).

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada przepisom prawa, zaś odwołanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Z tego względu, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przyjmując, że powód, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, które obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym nastąpiło w oparciu o przepis art. 148¹ § 1 k.p.c. w myśl którego Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

W sprawie niniejszej wymiana przez strony pism procesowych, oraz dowody zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, były dla Sądu wystarczającą podstawą do orzeczenia na posiedzeniu niejawnym, że odwołanie podlega oddaleniu gdyż nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka